

אינם דווקא חיי בדידות

מאת שמעון סאמט

שיח עם אלמנת משה שרת ז"ל

אך דחתה זאת עד שתרגיש יותר חזקה. בנה, יעקב, שהוא חבר מ"ערכת, מעריב" גר בצלה, הבן השני חיים, שהוא מחמחה בבנין סירות, גר בחמדיה. בתה יעל (ג') שואה אף היא) גרה בקרבת בית ההורים והיא מרבה לבקר אצלם. בני שרת אינם עסקני ציבור.

יש לצפוריה שרת 10 נכדים והם, מאורות חייה" היא אומרת: אמ, כבר נגזר על אדם קשיש להימצא מחוץ לביתו טוב לי ונוח לי כאן. חיי יחידות לאו דוקא חיי בדידות הם ואם משכילים לסדר את חיי יום יום במקום כזה היחידות אינה מחייבת לבדידות.

כשמשה שרת היה כבר חולה מאוד לא רצה לחשוב או אולי אף לא ידע כי קיצו קרב, מצא בכל זאת מן הראוי להתכונן ליום האחרון ומאחר ולא היה לו רכוש להשאירו בצ"וואה נשארה לו כצוואה המשאלה היחידה שקבורתה תהיה בבית העל"מין הישן שברחוב טרומפלדור ב"תל-אביב בקרבת, האהובים עליי". הוא אף שרטט את המקום. כשפעם קיבל משה שרת ז"ל — עם יציאת המשפחה מדינה לדידה — זמי מפ'

תח הוא חילק את הסכום — בהס' כמה רעיתו — בין חוגים של תנועת הנוער העובד אליה היה קרוב מאד. לצפוריה שרת סנטימנט רב לעיר הבירה ירושלים (היא גמנית עם בעלי העיטור יקירי ירושלים) אך מגויה האחרונים בדירה בקומה גבוהה של בית שברחוב בלפור הי' קשו מאד על התנועות, ביוחד בוי מן מחלה והיא נאלצה לבקש לה מקום נוח יותר. תחילה גיפתה למי צוא מגורים משותפים עם, גפס קרובה" אך אשה כזאת לא נמצאה והנה גודלמה האפשרות למצוא מי קום במסד זה שבקרבתו גרה עם משפחתה בתה יעל ולא הרחק מגנו (בתל-אביב) גרים הן משפחת בנה יעקב (בצלה) והן משפחת אחיה שאול אביגור, איש תחנת, הבטחון והרכש.

מנהל המוסד צבי קרמר ז"ל איש וינה (,צדיק היה האיש במסירותו המופתית למוסד וליושביה", או"מרת הגב' שרת) נתן יד לאיכסור זה כאן אף כי אינה אוסטרית. הני' הלת המוסד ראתה כבוד בכך ש"אלמנת אישרי-פעלים והישגים לי עם ולמדינה כמשה שרת תשוב בבית

זה, בו משוכנים כיום 65 גברים ונשים. ומה ביחס לשפה? שאלתי, הרי רוב תושבי הבית מדברים כאן גרמנית. גב' שרת מרגיעה אותי ש"במקצת אפשר לדבר כאן גם עברית, אך היא יודעת קצת גרמנית (עוד מארץ מוצאה ומכית הוריה) לכדי קשרימה עם היודעים רק גרמנית. אביה של צפוריה שרת, יהודה לייב מאירוב, תושב ז'וינסק שלה, עוד ב"1911, אותה ואת אחיה שאול לי' ארץ-ישראל ללמוד בגימנסיה, הר"ר צליה" ביפו. ההורים עצמם עלו לארץ ב"1913, השתכנו בתל-אביב, בה בנה אבי המשפחה (ברחוב ג' ריונגברג) בית ובו עסק בהצלחה ב"ריפוי שיניים. את משה שרת הכירה צפוריה כתלמידה בגימנסיה, הר"ר צליה", שם למד בשתי כיתות גבוהה ממנה וכעבור שנות-היכרות הדוקה נישאו ב"1922.

בניגוד לבעלה לא היתה צפוריה אף פעם עסקנית ציבורית טיפוסית אף כי היתה שקורה לארגון אמהות עובדות, בעצם גם משה לא היה באופיו עסקן ציבורי אלא שליח צי"בור" יחוד השתתפו בכמה מסעות במרחבי העולם.

האם היה בעלה המנוח שהיה גתון במתח בחיי המשפחה. האם גבר אצ" לו לעתים הרגזו על גורם ההל"י כות? הגב' שרת חייכה והשיבה כי יש שהיה רגוע ויש שהיה נרגז, אך כעסו לא נמשך זמן רב. הוא ידע לסלוח אף לאלה שלא קל היה לעשות כן לגביהם אולם לא נהג להרכיב ראש ולספוג מהלומות ללא תשובה. הוא ידע עליות וירידות".

משה שרת הכונן היה אב סוס ואוהב, אלא שעיסוקיו הציבוריים הרבים בארץ ובחול"ל לא אפשרו לו טיפול יסודי טוטם בגידולם והיגונם של היודים. זאת עשה אשחור.

סגולה מיוחדת היתה לציפוריה ב"רת בחברה: בהיים הציבוריים יא" בחיים הפרטיים, לא התקטטה כני צות המוניטין של בערה.

צפוריה שרת כהייתה כעת מלכת מומנה הפנוי הרכיזו שפע המלכה בים והרישונים של בעלה הני"ר מבלי לדעת עדיין ליה העשה בהם כשירוכו החסור. מה גם שמרכיב כתביו ומכתביו של הנינה, כבר רוכזו מזמן בארכיון הצי"בור. היא מרבה בקריאה, במידה והעינים ה"חלשות במקצת מאפשרות לה. מא' זינה לרדיו ורואה טלוויזיה, מטייבת מתקנת לעצמה — ככל האפשר — צרכי לבוש, נחה בשעות המיוסות דות למנוחה, ומקבלת אורחים.

גב' שרת שיבחה באזני כאד את מסירותה של מנהלת המוסד גב' רובינשטיין התורמת תרומה רבה לאחירה הנעימה ולהרגשה הנוחה של דיירי המוסד.

הגב' שרת סיימה את שיחתנו בהערה כי ניתן להסתגל לתנאים שונים ואף להיות שבעי רצון מאורה החיים החדש. אני יא משתעשעת כאן כלל. בית ההורים בו אני גייה דומה מאד לאניה משופרת".

בעובי את הבית אמרה לי אחת ה"דיירות: גב' שרת כה שקטה, כה נעימה, כמעט שאינה מרימה קול.

על שער הבנין הנאה, ברמת הן נבול תל-אביב—רמת-גן, חרוטה ב"פה העברית ולועזית כתובת: בית רים ע"ש אניטה מילר. זוהי אכ"ניה לקשישים עולי אוסטרית ו"דפי הנאצים יוצאי אוסטרית. זה עין בית-אבות מורגני. ממשלת אוסטרית עזרה בהקמתו ובפיתוחו של בני זה.

שקט ונקיץ מופתי מציינים את בנין המוקף גינה לרשות דייריו דרי-מגורים ומחיה לונגות או לי' זינים אשר נכשרו תמורת דמי כני"רת דמי מגורים ומחיה. באחד ה"דרים הללו גרה, לבדה, גב' צפוריה שרת, בת ה"74, אלמנת משה שרת"ל, לשעבר ראש הממשלה ושר"חול".

הגב' שרת מדוינסק שבלטביה, ב"לא משה המנוח היה יליד רוסיה, אך כיוון שכל ישראל אחים הם" צאה כאן הגב' שרת מקום הולם יוצאי אוסטרית. החדר אינו זול אך גאה עם גזעוטה ועירה פונה אל הרחוב התמקשתת כמר"ים וצמחים. הריחות צנוע — אך טעם טוב. תמונותיהם של משה שרת לבדו ועם רעייתו ובני ה"שפחה (שני בנים ובת וסביבם כמה ימים) מקשטים את הקירות. ספ"ה קטנה כוללת ספרי קריאה ועיון נמרצום כמה ספרים ממרי עטו של מנוח. שאחד מהם, משוט באס"ה" חוקדש לרעייתו. על השולחן כרי כזכרת וסל עם פירות (פירות) כברי כתיקה קונים דיירי הבניין כספם בעוד שהאוכל היום יומי ה"יאל כלול באיכסון). בפנית החדר אדונו וטלוויזיה. הגב' שרת אומ"ת: זהו רכושו הדיידי כי רכוש לא נידר, כלומר בית לא היה לנו פנים. תמיד רגזו בדידות שכו"ת או בדידות-שרד כשמשה היה בירת פעיל של הכלל".

צפוריה שרת היתה חולה זמן מ"שך ואושפה כמה פעמים בבית לים. אך כעת פניה רעננות ומצב ה"ה טוב. הטיפול הרפואי השיג"ה י"ל רופאת המוסד מרביט ער"ת לגבי מצב בריאותם של יושבי בית. אך משפוקות את האדם מח"ר רצינית לא כאן מקום לטיפול

הבנין היומיומי במוסד מניח את יעה. הסביבה שקטה ומאפשרת שי"ערה כלילת (למי שיכול ליי"ן שינה רגילה) ותנומה קלה ב"נות אתר הצהרים. האם מרבים לקר אצלה אלה שהיו מקורביה ב"ר ומקורבי בעלה המנוח? מי ש"נה לבקר מבקר, השיבה הגב' שרת, בהוסיפה כי מעטים מאד יוד"ם שהיא נמצאת כאן (מנוכחבר"19). ואולי טוב ככה — כי ב"יים לא רבים מאפשרים יתר וחה. העיקר ששני בניה ובתה משפחותיהם ומקורביה באים מ"ל זמן. בעת שהותי שם באה יקור אשה מירושלים.

עיתים מבקרת צפוריה שרת אצל ייה בקירוב בני המשפחה. לי' רגנה רצתה מאד לנסוע לביקר ל משפחת בנה הגרה בחמדיה

ציפוריה שרת ובעלה המנוח משה ז"ל